

Gfv.XI.30.101/2008/4.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága mint felülvizsgálati bíróság a dr. Keresztes István jogtanácsos által képviselt Komárom-Esztergom Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (2008 Tatabánya, Győri u.13.) felperesnek a dr. Vitári Jenő ügyvéd (...) által képviselt A.&C. Kft. (...) II.r. alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Tatabányai Városi Bíróság előtt 4.P.21.159/2006. számon indult és a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2007. november 28-án kelt 1.Pf.21.104/2007/11. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről 45. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 1.Pf.21.104/2007/11. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a II.r. alperes részére 75.000 (Hetvenötezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes illetékmentessége folytán le nem rótt 180.000 (Egyszáznyolcvanezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint a felperes keresetet terjesztett elő a Cs.-i Szövetkezet "f.a." I.r. alperes mint eladó és B. F.-né törvényes képviselő által képviselt B. K. S. III.r. alperes, mint vevő között 2001. január 17-én a Cs.-i 0501/6., valamint ugyanezen a napon, ugyanezen felek között a Cs.-i 0504/4. helyrajzi számú erdő ingatlan adás-vétele tárgyában létrejött szerződés semmisségének megállapítása iránt. Kérte az I. és II.r. alpereseket az eredeti állapot helyreállítására, míg a III.r. alperest ennek tűrésére kötelezni, valamint kérte a perbeli ingatlanokra bejegyzett jogok törlését az ingatlan-nyilvántartásból. Az alpereseket a felmerült perköltség megfizetésére egyetemlegesen kérte kötelezni.

A II.r. alperes ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését kérte, arra hivatkozással, hogy a perbeli ingatlanoknak soha nem volt a tulajdonosa. A felperes által támadott szerződések megkötése során, mint az I.r. alperes felszámolója járt el. A szerződésekben félként nem szerepelt, ezért az eredeti állapot helyreállítására sem kötelezhető.

Az első fokon eljáró Tatabányai Városi Bíróság ítéletében a felperes keresetét a II.r. alperessel szemben elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. alperesnek bruttó 300.000 Ft ügyvédi munkadíjból és 2.840 Ft útiköltségből álló perköltséget. Megállapította, hogy a perrel felmerült eljárási illetéket az állam viseli. Elutasító döntését azzal indokolta, hogy a Cs.-i Szövetkezet I.r. alperes 1995. március 24. napjától felszámolási eljárás hatálya alatt állt, felszámolója a II.r. alperes. A II.r. alperes a Ptk. 219. § (1) bekezdése szerint képviselőként kötötte meg a perbeli adásvételi szerződéseket, nem pedig a saját nevében. Ebből következően a szerződésekből fakadóan a II.r. alperest nem illetik jogok és kötelezettségek sem terhelik. Nincs lehetőség a kereseti kérelem - eredeti állapot helyreállítása - teljesítésére. Ehhez eszközzel nem rendelkezik, ez érdekeltségi körét meghaladja. Erre a kereseti kérelem szerint a II.r. alperes nem kötelezhető.

Nem találta alaposnak a II.r. alperesnek a per megszüntetésére irányuló kérelmét sem. Rámutatott: annak eldöntése, hogy a II.r. alperessel szemben a felperes keresete előterjeszthető-e, ítéletben kell dönten.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a II.r. alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasította és a felperest a II.r. alperes részére perköltség megfizetésére kötelezte.

Megállapította, hogy a felperes az Illetéktörvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a perrel felmerült eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán másodfokon eljáró Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a 11. sorszámú ítéletében az első fokú ítéletet helybenhagyta. A felperesnek a marasztalásra irányuló, - fellebbezésben előterjesztett - kereseti kérelmét elutasította és kötelezte a felperest a II.r. alperes részére bruttó 150.000 Ft másodfokú perköltség megfizetésére.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét indokaira tekintettel hagyta helyben a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján, utalással a Pp. 254. § (3) bekezdésében foglaltakra. A fellebbezéssel kapcsolatban rámutatott arra, hogy az előző perekben hozott jogerős döntések alapján megállapítást nyert, miszerint a perbeli adás-vétel tárgyát képező ingatlanok nem tartoztak a részarány földalapba és jogerős döntés született arra nézve is, hogy e mezőgazdasági ingatlanokra kötött szerződések érvényesek.

Alapvetően találta a másodfokú bíróság a felperes módosított keresetét is, amelyet a másodfokú eljárásban a II.r. alperes marasztalására irányulóan terjesztett elő. Utalt arra, hogy miután a II.r. alperes az I.r. alperes termelészövetkezet felszámolójaként és képviselőjeként járt el, az eredeti állapot helyreállítására nem kötelezhető.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a sikertelen fellebbezéssel élő felperest a II.r. alperes részére másodfokú perköltség megfizetésére. Az ítélet indokolásában megállapította, hogy a felmerült fellebbezési eljárási illeték a felperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak, az első fokú ítéletre is kiterjedő, hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

A jogerős ítélet jogszabálysértéseként arra hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok a semmisség érdemi vizsgálata nélkül hoztak elutasító döntést, ezért az megalapozatlan és egyben jogszabálysértő is, nem vizsgálták a földalap iratait és a vonatkozó szerződéseket.

Jogszabálysértőnek állította a jogerős ítéletnek azt a jogi következtetést is, hogy a II.r. alperes az adás-vételi szerződések megkötésekor az I.r. alperes képviselőjeként járt el. Álláspontja szerint a II.r. alperes idegen vagyon (nem felszámolói vagyon) tekintetében a Ptk. 221. § (1) és (2) bekezdése szerint

áltképviselőként járt el. Az áltképviselettel kapcsolatban hivatkozott az EBH.2004.1146 számú és BH.2005.21. jogesetekre. Hivatkozott továbbá arra, hogy a perben részletes szakmai anyaggal bizonyította: az adás-vételi szerződés tárgyai nem tartoznak felszámolói vagyonba, hanem jogerős határozattal elkülönített részarány földalapba tartoznak. Ennek alapján az eljáró bíróságoknak az adásvételi szerződések semmisségét meg kellett volna állapítania.

A II.r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását és a felperesnek a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségek megfizetésére kötelezését kérte. Felülvizsgálati kérelmét a felülvizsgálati kérelemben megjelölt pertárgy érték alapulvételével 75.000 Ft + ÁFA összegben jelölte meg.

A Pp. 270. § (2) bekezdéséből következően a felülvizsgálati kérelem valamely jogerős határozat jogszabálysértésben megnyilvánuló hibájának orvoslására szolgáló rendkívüli jogorvoslat.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint a felülvizsgálati kérelem alaptalan, mert a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

A per anyagából egyértelműen megállapítható, hogy a II.r. alperes, mint a felszámolás alatt álló Cs.-i Szövetkezet I.r. alperes törvényes képviselője, e minőségében a perbeli szerződéseket a Szövetkezet képviseletében kötötte meg. A Ptk. 219. § (2) bekezdése szerint a képviselő cselekménye által a képviselt válik jogosítottá, illetőleg kötelezetté. Helytálló a jogerős ítéletnek az a megállapítása, hogy az I.r. alperes szövetkezet elleni felszámolási eljárásra alkalmazandó, a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 34. § (2) bekezdése szerint a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehetett. A jelen esetben az áltképviseletről nincs szó, mert az csak akkor lenne megállapítható, ha a képviselt és a képviselő viszonyában állna fenn olyan hiányosság, amelynek következtében a képviselőként eljáró személy nem jogosult a képviselt nevében történő eljárásra.

A felszámoló, törvényes képviseleti jogosultságára tekintettel a felszámolás alá került társaság képviseletében járt el. A jogerős ítélet ezért helyesen állapította meg, hogy a II.r. alperes, mint a szerződések megkötésekor az I.r. alperes törvényes képviselője, a támadott szerződésekből eredően jogokat nem szerzett, kötelezettségek nem hárultak rá, ezért a szerződések

érvénytelenségének esetleges megállapítására tekintettel sem lehet kötelezni az eredeti állapot helyreállítására. Ezért a II.r. alperessel szemben előterjesztett keresetet helytállóan utasította el.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és a Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében megfelelően alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte a II.r. alperes részére felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére. Ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003./VIII.22./ IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései, valamint 4/A. § (1) bekezdései figyelembevételével határozta meg. A felülvizsgálati perköltség meghatározása során a Legfelsőbb Bíróság figyelembe vette, hogy a felülvizsgálati kérelem elbírálására tárgyaláson kívül került sor, ezért a felhívott IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján a munkadíjat mérsékelte.

Az illetékekről szóló többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (It.) 5. § (1) bekezdésének c) pontja alapján a felperes teljes személyes illetékmentes, ezért az It. 50. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű felülvizsgálati eljárási illetéket az It. 64. §-a értelmében alkalmazott 6/1986./VI.26./ IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2008. szeptember 4.

Dr.Török Judit sk.a tanács elnöke
Váradi Károlyné dr. sk.előadó-bíró
Dr.Murányi Katalin sk. bíró